

Gebruiksaanwijzing format OPP incl. bureaulegger (versie: maart 2018)

Algemeen

Het format is op zich vrij aan te passen naar de behoeften en gebruiken van de school. Het OPP is immers een verantwoordelijkheid van de school zelf. De wet stelt verplichte en facultatieve delen van het OPP vast. Het format van Passenderwijs bevat alle verplichte onderdelen (in het blauw hieronder weergegeven). Voor meer informatie of de facultatieve delen verwijzen wij naar de brochure *Ontwikkelingsperspectief van de PO-Raad*.

1. Ontwikkelingsdeel

Benoem de factoren die de ontwikkeling en het leren belemmeren en bevorderen.

Het gaat hierbij om **leerlinggebonden factoren, factoren in het onderwijs en factoren in de opvoeding/omgeving** (zie ook verdiepingsdeel paragraaf 2 v.a. blz. 26 brochure PO raad).

2. Planningsdeel

Vul de leerresultaten in vaardigheidsscores en functioneringsniveau in, om op basis daarvan de verplichte uitstroomverwachting te bepalen.

Tussendoelen voor dit schooljaar, in vaardigheidsscores en functioneringsniveau, hoeven alleen te worden ingevuld wanneer de leerling een afwijkend programma heeft t.o.v. het groepsplan. Vul dan (bijv. in een andere kleur) een streefniveau bij de eerstvolgende periode in. Geef een overzicht van de leerresultaten in vaardigheidsscore en functioneringsniveau (niet in DLE's).

De geplande uitstroomverwachting van de leerling wordt onderbouwd en beargumenteerd.

Uitgelicht:

De geplande uitstroomverwachting is een gewogen besluit op basis van de uitstroomniveaus per leergebied en de factoren die de ontwikkeling en het leren van de leerling belemmeren en bevorderen. De onderbouwing bevat ten minste een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling. Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de leerling in relatie tot de voor de uitstroomverwachting vereiste kennis en vaardigheden. Hierbij gaat het om kind- en omgevingsfactoren die het onderwijsproces kunnen beïnvloeden en die (mede) bepalen of de leerling een bepaalde uitstroomverwachting kan bereiken (denk aan dyslexie, dyscalculie, motivatie, doorzettingsvermogen, een stimulerende thuisomgeving en/of kenmerken van het onderwijs).

Wanneer het ontwikkelingsperspectief voor de eerste keer wordt vastgesteld, zal de onderbouwing een weergave zijn van de relevante gegevens uit het LOVS van de leerling en/of wordt de uitstroomverwachting bepaald op basis van de gemiddelde uitstroom van de school.

3. Handelingsdeel

Beschrijf in het eerste deel de onderwijsbehoeften en de daaruit voortkomende doelen. Herhaal vervolgens de doelen, concreet (SMART) en duidelijk gesteld in het tweede blok. Geef bij inzet aan hoe er aan dit doel wordt gewerkt. Bespreek dit handelingsdeel met de ouders en laat dit hen, ter instemming, ondertekenen.

(Let op: ouders tekenen het handelingsdeel als zij instemmen met het plan van aanpak en de gestelde doelen. Zij hoeven het niet eens te zijn met bijv. de uitstroombewachting. Zie hiervoor de voorkant van het OPP voor verdere toelichting)

Tip:

Het is wenselijk dat de leerkracht zo veel mogelijk wordt betrokken bij het handelingsdeel. Hij/zij is immers de uitvoerder. Het mag dan ook zijn/haar plan zijn. Bij het format wordt een bureaulegger aangeleverd, welke eveneens gebruikt kan worden. Hiermee kan de vertaalslag naar de klas gemaakt worden en bijv. met een logboek bijgehouden worden wat het effect is van de inzet (korte aantekeningen). In de bureaulegger (zie bijlage) kan de tabel met doelen en aanbod worden gekopieerd.

In de bureaulegger zijn tevens voorbeelden te zien van hoe het doel, de onderwijsbehoefte en de inzet van leerkracht/ouders kan worden geformuleerd. Indien mogelijk kan natuurlijk ook het kind betrokken worden bij dit handelingsdeel, zodat ook hij/zij eigenaar wordt van het plan.

4. Evaluatiedeel

Beantwoord de vragen, zoals deze in de tabel zijn gesteld. Ga na of de leerling op koers zit qua gepland uitstroombestemming: heeft de leerling zich volgens verwachting ontwikkeld of is het nodig de geplande uitstroombestemming (naar boven of beneden toe) bij te stellen? De evaluatie wordt met ouders besproken en het nieuwe handelingsdeel wordt opnieuw toegelicht. Er worden afspraken gemaakt over het vervolg; ouders ondertekenen het nieuwe handelingsdeel.

Vervolg

Het format, zoals deze nu gemaakt is, is voor één schooljaar met één tussentijds evaluatiemoment. Het schooljaar bestaat uit twee periodes (2x handelingsdeel) en beide periodes worden geëvalueerd. Indien de school ieder jaar opnieuw start met een nieuw OPP (van vooraf aan), is er voor ieder jaar een compleet plan met evaluatie.

Het is aan de school in hoeverre zij meerdere keren per jaar willen evalueren. Ons advies is altijd om op maat een plan te maken en te kiezen voor logische momenten in het jaar, qua evaluatie. Dit ontwikkelingsperspectief vervangt een tussentijds plan van aanpak, dat zou meerdere momenten van evaluatie rechtvaardigen. Cito-momenten zijn een logisch moment om te evalueren; dit moet alleen wel zo uitkomen, omdat een OPP opgesteld moet worden binnen 6 weken na de toekenning van het arrangement. Deze toekenning kan ook halverwege het jaar plaats vinden. Om de bovenstaande redenen zijn alle data en termijn in het format vrijgehouden.

Bij meerdere evaluaties en/of korte perioden is de school vrij het handelingsdeel te herhalen voor periode 3,4,5 etc. Vergeet dan echter niet om ook het evaluatiedeel te herhalen, voor je een nieuwe periode Handelingsdeel inzet. Het handelingsdeel en evaluatiedeel kan geknipt en geplakt worden.

Bijlage Bureaulegger OPP

Naam leerling: A (voorbeeld kleuter)

Periode: t.m.	
Cognitieve en didactische ontwikkeling	nvt
Werkhouding en taakaanpak	<p>Doel: A doet andere kinderen na. A heeft behoefte aan medeleerlingen die haar de gelegenheid geven om haar na te doen. De leerkracht ondersteunt het maatjesleren door A in de nabijheid te plaatsen van kinderen waar A van kan én mag leren. Ouders kunnen A thuis instructies geven op basis van voordoen-samendoen-nadoen en ondersteunen dit met taal.</p>
	<p>Doel: A kan kiezen tussen 2 of 3 activiteiten. A heeft behoefte aan momenten waarop er een eenvoudig beroep wordt gedaan op haar eigen verantwoordelijkheid/ invloed. De leerkracht kiest bewust de momenten uit waarop zij A om een keuze vraagt zodat zij A op deze momenten zo nodig kan ondersteunen. De leerkracht complimenteert A voor het feit dat zij een keuze heeft gemaakt. Ouders creëren momenten waarop het voor A moeilijker is om een keuze te maken en complimenteren haar voor het feit dat ze kiest.</p>
Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag	<p>Doel: A loopt weg als iemand niet aardig voor haar is. A heeft behoefte aan de bevestiging dat zij weg mag lopen uit een situatie die voor haar niet fijn is. De leerkracht doet klassikaal voor wat je kan doen als iets gebeurt wat niet fijn voor je is: stop zeggen en/of weglopen. De leerkracht geeft A verbaal of non-verbaal een compliment als zij wegloopt uit een voor haar vervelende situatie. De leerkracht maakt een aantekening als A wegloopt uit een situatie.</p> <p>Doel: A vraagt verbaal of non-verbaal hulp aan de leerkracht. De leerkracht laat klassikaal zien op welke manieren je hulp kan vragen aan haar als leerkracht (en evt. aan medeleerlingen). De leerkracht complimenteert A als zij verbaal of non-verbaal hulp vraagt. De leerkracht maakt een aantekening als A hulp vraagt. Ouders complimenteren A als zij thuis om hulp vraagt en vragen haar thuis taal te gebruiken als zij het op non-verbale wijze doet.</p> <p>Doel: A kijkt en luistert naar de uitleg van activiteiten. A heeft behoefte aan een plaats in de kring of ruimte waarbij het voor haar goed mogelijk is om naar de uitleg te kijken en te luisteren. De leerkracht zorgt voor een plaats in de ruimte die het voor A eenvoudig maakt om de uitleg te volgen en waarbij de leerkracht kan observeren of A daadwerkelijk de uitleg volgt.</p> <p>Doel: A laat verbaal en non-verbaal emotie zien.</p>

